

T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

Sayı : 81383796-610/ 8147
Konu : 7/54074 Sayılı Soru Önergesi

05/12/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 03/11/2014 tarih ve KAN.ve KAR.BŞK.43452547-120.00.07-(7/54074)-200452 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Alaattin YÜKSEL'in yazılı olarak cevaplanması isteğiyle Başbakanımız Sayın Ahmet DAVUTOĞLU'na tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızca Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Volkan BOZKIR koordinatörlüğünde yanıtlanmasını uygun gördüğü 7/54074 sayılı Yazılı Soru Önergesi ile ilgili cevap metni ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerine ve gereğini arz ederim.

Volkan BOZKIR
Bakan

EKİ : 3(üç sayfa)

Dağıtım: (Bilgi için) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

İzmir milletvekili Sayın Alaattin YÜKSEL'in yönelttiği 7/54074 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap metni :

1- Uluslararası Şeffaflık Derneği, taraf olduğumuz Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesinin 20. Maddesinin gereği olarak Türkiye’de “yasadışı zenginleşmeyi” suç haline getirmesinin gündeme alınmasını önermektedir. Bu öneriyi dikkate alacak mısınız?

“Haksız mal edinme, mal kaçırma veya gizleme” 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu kapsamında suç teşkil etmektedir. Ayrıca Türkiye, Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesinin tarafı olup, bu sözleşme kapsamında yapılan değerlendirme mekanizmasına tabidir.

2- Rapora göre 2010-2014 Yolsuzlukla Mücadelenin Güçlendirilmesi Stratejisi kapsamında kurulan çalışma gruplarının raporlarının kamuya açılmaması, sivil toplumun yolsuzluklara karşı katkı sunmasını engellediğine dikkat çekilmektedir. Yolsuzluklarla mücadele bağlamında sivil toplum örgütlerinin çalışmalarından yararlanacak mısınız?

“Saydamlığın Arttırılması ve Yolsuzlukla Mücadelenin Güçlendirilmesi Stratejisi” uyarınca Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan Eylem Planı çerçevesinde Başbakanlık Müsteşar Yardımcısının başkanlığında Adalet, İçişleri, Maliye, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları Müsteşar Yardımcılarından oluşan bir Yürütme Kurulu kurulmuştur.

Söz konusu Yürütme Kurulunda, yalnızca kamu kurum ve kuruluşları temsilcileri değil bilakis Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türk-İş temsilcileri de yer almıştır. Ayrıca, oluşturulan çalışma gruplarına sivil toplum kuruluşlarından önemli sayıda yetkili katılım sağlamıştır.

Saydamlığın Arttırılması ve Yolsuzlukla Mücadelenin Güçlendirilmesi Stratejisi kapsamında oluşturulan çalışma gruplarının raporları 14/01/2014 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilmiştir.

3- AB İlerleme Raporu’nda, yolsuzlukla mücadele konusunda Başbakanlık Teftiş Kurulu’nun bağımsızlığının ve kurumsal kapasitesinin belirsiz olduğundan bahsedilmekte, kurulun yalnızca koordinasyon rolüne atıfta bulunmaktadır. Başbakanlık Teftiş Kurulu’nu yolsuzluklarla mücadele konusunda bağımsız, özerk

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

bir teftiş kurulu haline getirmeyi düşünüyor musunuz?

Başbakanlık Teftiş Kurulu, 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanunun 20'nci maddesinde yer alan hükümler ve aynı maddenin verdiği yetki çerçevesinde çıkarılan Başbakanlık Teftiş Kurulu Yönetmeliği kapsamında görev yapmaktadır. 3056 sayılı Kanunun 20'nci maddesinde yer alan görev ve yetkiler ile çalışma usulü, Bakanlıkların kuruluş ve görev esasları hakkında genel prensipleri belirleyen 3046 sayılı kanunla uyumludur.

4- Raporda işaret edildiği gibi, siyasilerin ve bürokratların mal varlıklarının kamuya beyanı konusunda kontrol mekanizmaları yetersiz midir? Eğer öyle ise yasal düzenlemelerde mevcut açık ve eksiklikleri giderecek misiniz?

3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu gereği mal bildirimleri gizli tutulmaktadır. Bu kanuna göre soruşturma yapmaya yetkili Cumhuriyet Savcıları, Müfettişler ve Muhakkikler ile Kamu Görevlileri Etik Kurulu mal bildirimlerini inceleme yetkisine sahiptir.

5- Uluslararası Şeffaflık Derneği, 30 Mart Yerel Seçimlerinden bu yana siyasetçilerin ve üst düzey kamu görevlilerinin mal varlıklarını kamuoyuna açıklamaları için #TemizSiyaset başlığıyla change.org üzerinden bir kampanya yürütmektedir. Kampanyaya herhangi bir katkınız olacak mıdır?

3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu gereği mal bildirimleri gizli tutulmaktadır. Bu kanuna göre soruşturma yapmaya yetkili Cumhuriyet Savcıları, Müfettişler ve Muhakkikler ile Kamu Görevlileri Etik Kurulu mal bildirimlerini inceleme yetkisine sahiptir.

6- Şu ana kadar hakkında 17 İlerleme Raporu yazılan başka ülkeler var mıdır?

Aday ve potansiyel aday ülkelerde kaydedilen gelişmeleri inceleyen yıllık ilerleme raporları, Avrupa Komisyonu tarafından 1998 yılından beri hazırlanmaktadır. Bu raporlarda ülkelerin Kopenhag kriterlerini karşılama yönünde kaydettiği gelişmeler; siyasi kriterler, ekonomik kriterler ve üyelik yükümlülüklerini üstlenebilme yeteneği olmak üzere üç temel başlık altında değerlendirilmektedir. 2004, 2007 ve 2013 yıllarında AB'ye katılan ülkeler ile mevcut aday ve potansiyel aday ülkelere ilişkin hazırlanan ilerleme raporlarına Avrupa Komisyonu'nun internet sayfasından ulaşılabilir.

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

7- Raporda da ifade edildiği üzere, özellikle siyasi etik ve siyasetin finansmanı konularında Türkiye'nin, Avrupa Konseyi'nin Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubunun (GRECO) önerilerini cevapsız bırakmasının nedeni nedir?

Ülkemiz, bilindiği üzere 1 Ocak 2004 tarihinde Avrupa Konseyi bünyesindeki Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubuna (GRECO) üye olmuştur. GRECO'nun, diğer alanlardaki önerilerinde olduğu gibi siyasi parti finansmanı ile ilgili tavsiyeleri dikkate alınmakta ve bu tavsiyelerle ilgili gerekli çalışmalar yürütülmektedir. Nitekim GRECO, yolsuzlukla mücadele konusunda üye ülkelerde gerekli yasal ve idari reformların hayata geçirilmesi ve uygulanması sürecine katkıda bulunmakta ve tavsiye niteliğinde kararların yer aldığı ülke değerlendirme raporları hazırlamaktadır. Bu bağlamda, 28 Mart 2014 tarihinde kabul edilen Üçüncü Değerlendirme Aşaması İkinci Uygunluk Raporunda bu konudaki gelişmelerden bahsedilmiş ve tavsiyelerin çoğunun kısmen yerine getirildiği ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, GRECO tavsiye kararları da dikkate alınarak, 3. Yargı Paketi olarak adlandırılan 2 Temmuz 2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunla, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun rüşvet, zimmet ve nüfuz ticareti suçlarında düzenlemeler yapılmıştır.

Bu kapsamda, rüşvet suçunun unsurlarına “Kamu görevlisinin görevinin gereklerine uygun davranması için menfaat temin etmesi” hususu eklenmiştir. Zimmet suçu ile rüşvet suçu ve icbar suretiyle irtikâp arasındaki ayrıma açıklık getirilmiştir. “Yetkili olmadığı bir iş için yarar sağlama suçu” nüfuz ticareti suçu olarak yeniden düzenlenmiş ve kişinin kamu görevlisi olması, suçun nitelikli unsuru olarak tanımlanmıştır.

Türk Ceza Kanununda yapılan bu değişikliklerle, yolsuzluk suçlarına ilişkin düzenlemeler, ülkemizin 2004 yılında onayladığı Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesine uyumlu hale getirilmiştir. Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesini yabancı jüri ve hakemlere rüşvet verilmesi ve bunların rüşvet almasını da içerecek şekilde genişleten Ek Protokol, ülkemiz tarafından 12 Nisan 2012 tarihinde imzalanmıştır.